

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 2020_ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньо-професійною програмою **Фінанси, фінансовий менеджмент**
та страхування
(назва програми)

на тему: **«Фінансове забезпечення при створенні малого бізнесу»**
(назва теми)

Виконавець:

Студентка факультету **ФБС**

Левчук Юлія Андріївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

старший викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Бондаренко Павло Валерійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕСПЕЧЕННЯ ПРИ СТВОРЕННІ МАЛОГО БІЗНЕСУ.....	6
1.1 Сутність і роль малого бізнесу в Україні	6
1.2 Основні проблеми малого бізнесу в Україні.....	10
1.3 Фінансове забезпечення при створенні малого бізнесу.....	14
РОЗДІЛ 2 МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО СТВОРЕННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ТООМАН».....	21
2.1. Формування підприємницької діяльності за допомогою інструментів фінансового менеджменту.....	21
2.2. Оцінка створення підприємницької діяльності малого бізнесу ТОВ «ТООМАН».....	27
2.3. Прогнозування створення проекту малого бізнесу на прикладі ТОВ «ТООМАН»	35
РОЗДІЛ 3 ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДО СТВОРЕННЯ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ТООМАН»	39
3.1. Оцінка ймовірності банкрутства при створенні на прикладі ТОВ «ТООМАН».....	39
3.2. Перспективи розвитку підприємницької діяльності малого бізнесу.....	44
3.3. Удосконалення виправлення проблем при створенні ТОВ «ТООМАН».....	48
ВИСНОВКИ.....	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	55

ВСТУП

Актуальність теми. Актуальність обраної теми кваліфікаційної роботи обумовлена тим, що кожен починаючий підприємець сфери малого бізнесу повинен чітко уявляти собі потребу у фінансових, матеріальних, трудових та інтелектуальних ресурсах і джерелах їх отримання. Вміти чітко розрахувати ефективність використання цих ресурсів в процесі підприємницької діяльності. Неможливо досягти стабільного успіху в малому бізнесі без чіткого планування своєї діяльності, постійного збору та аналізу інформації як про стан цільових ринків, положенні на них конкурентів, так і про власні перспективи і можливості.

При сучасній економічній кризі фінансування відіграє дуже важливе значення в діяльності підприємства.

В даний час, з переходом економіки до ринкових відносин, підвищується самостійність підприємств, їх економічна і юридична відповідальність. Різко зростає значення фінансової стійкості суб'єктів господарювання. Все це значно збільшує роль раціонального управління фінансуванням підприємства.

Рано чи пізно керівники підприємств стикаються з проблемами управління фінансуванням: з'ясовується, що показники і процедури, що використовувалися раніше для планування діяльності підприємства, наприклад обсяг виробленої продукції, не дозволяють йому успішно конкурувати з-за високої собівартості продукції і поява конкурентів не тільки починає перешкоджати отриманню звичних прибутків, але зводить іноді прибуток до нуля.

У зв'язку з цим, важливою і актуальною проблемою на сьогоднішній день в Україні є комплексна розробка теоретичних і практичних положень, що розкривають зміст фінансового забезпечення малого бізнесу, механізм його формування та управління.

Огляд літератури з теми дослідження. Теоретико-методологічні основи ефективності фінансового забезпечення діяльності малого бізнесу розглядали такі вчені як Василик О.Д., Вініченко І.І., Гой І. В., Колодізєв О.М., Костецький

В.В., та інші. Проблема визначення сутності фінансових ресурсів та їх оптимального рівня у господарській діяльності підприємства описана у працях Близнюка О. П., Бродської І.І., Ватаманюка О. С., Дяківа В., Кравцової А. М. та багатьох інших.

Інтерес до розгляду даної теми обумовлений ще й тим, що ефективність фінансове забезпечення - це один з факторів що визначають перспективи розвитку організації, а після її оцінки, керівники зможуть більш точно зробити висновки, на скільки ефективно працює підприємство і які заходи необхідно здійснити для більш ефективної його роботи.

Мета роботи - провести розробку проекту по створенню нового підприємства малого бізнесу.

Відповідно до зазначеної мети були поставлені наступні **завдання**:

- визначити сутність і роль малого бізнесу в Україні;
- дослідити основні проблеми малого бізнесу в Україні;
- дослідити методи фінансового забезпечення при створенні малого бізнесу;
- охарактеризувати формування підприємницької діяльності за допомогою інструментів фінансового менеджменту;
- зробити аналіз створення малого бізнесу;
- дослідити прогностно-математичного моделювання;
- оцінити ймовірності банкрутства при створенні малого бізнесу;
- вивчити проблеми і перспективи розвитку малого бізнесу;
- дати рекомендації виправлення проблем при створенні малого бізнесу.

Об'єктом дослідження є процес стратегічного прогнозування створення малого бізнесу.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти створення нового підприємства в сфері малого бізнесу.

Методи дослідження. У роботі використані загальнонаукові методи емпіричного та теоретичного дослідження, зокрема: аналізу і синтезу, узагальнення, системного аналізу, методи статистичного аналізу, методи

порівняння, групування та графічний метод. Обробка даних здійснювалася з використанням сучасних комп'ютерних технологій.

Інформаційна база дослідження. Джерелами, що служать основою для кваліфікаційної роботи - Закони України, нормативно-правові документи України, фінансова звітність підприємства, наукові статті, матеріали наукових конференцій, навчальна та наукова література.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст роботи викладено на 56 сторінках друкованого тексту. Матеріали магістерської містять 9 таблиць та 7 рисунків. Список використаних джерел складається з 41 найменувань.

ВИСНОВКИ

Малий бізнес як інституційний сектор економіки давно став домінуючим за чисельністю та обсягами виробництва у провідних країнах світу. Малі підприємства забезпечують гнучкість та стійкість економічної системи, наближують її до потреб конкретних споживачів, а водночас - виконують важливу соціальну роль, надаючи робочі місця та забезпечуючи джерело доходу для значних прошарків населення.

В першому розділі роботи було визначено, що мале підприємництво - один з провідних секторів національної економіки, багато в чому визначає темпи економічного зростання, стану зайнятості населення, структуру і якість валового національного продукту.

Визнаючи важливу роль малого підприємництва у сучасній економіці України, слід обернути увагу на те, що доступність залучених джерел для малого бізнесу на сучасному етапі обмежена в результаті відсутності ефективної державної регуляторної політики та інфраструктури фінансової підтримки малого підприємництва. Недостатнє фінансування негативно впливає на підприємницьку діяльність малого бізнесу, спричиняє скорочення можливості подальшого розвитку підприємств, зменшення надходження до бюджету. Її наслідком є виникнення та зростання заборгованостей перед суб'єктами господарювання і справляння податків.

Відповідно реалізація комплексної системи заходів щодо удосконалення системи державної підтримки малого підприємництва дозволить удосконалити механізми фінансування останнього, що, у свою чергу, розширить джерела фінансування, підвищить ефективність використання фінансових ресурсів, активізує розвиток малого бізнесу в цілому.

Здійснивши у другому розділі аналіз фінансової діяльності підприємства ТОВ «TOOMAN», можна стверджувати, що підприємство матиме значні темпи розвитку. Не зважаючи на те, що на перших стадіях своїй діяльності більшість показників підприємства не відповідають нормативним значенням, спостерігається їх рист впродовж аналізованого періоду. Проте головною

проблемою є низький рівень фінансової стійкості. Це пов'язане з тим, що підприємство знаходиться на початкових стадіях свого розвитку і поки не може фінансувати свою діяльність за рахунок власних коштів. Таким чином, на початку діяльності підприємства фінансування буде проходити за рахунок позичкового капіталу. Але з аналізу видно, що темпи росту власного капіталу більші за темпи росту позичкового капіталу. Так за 2021-2023 роки власний капітал збільшиться на 744,25 тис.грн., в той час, як позиковий капітал збільшиться лише на 447,67 тис.грн.

Також позитивним явищем є - значний рост чистого доходу від реалізації продукції, який в свою чергу більший темпу росту видатків підприємства. Таким чином у 2023 році порівнянно з 2021 чистий прибуток збільшиться на 45,81% і складатиме 243,481 тис.грн.

Тому можна стверджувати про ефективність використання активів і власного капіталу підприємства та про ефективність підприємницької діяльності в цілому.

У третьому розділі була проведена оцінка ймовірності банкрутства при створенні малого бізнесу. Були проаналізовані три найбільш поширені моделі оцінки ймовірності настання банкрутства підприємства: модель Е. Альтмана, модель М. Спрінгейта та модель О.О. Терещенка. В результаті яких було виявлено, що підприємство ТОВ «TOOMAN» в найближчі 2-3 роки не перебуватиме у загрозі настання банкрутства.

В ході даної роботи була проведена розробка економіко-математичної моделі прогнозування темпу росту чистого доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) ТОВ «TOOMAN».

В якості залежного показника виступає темп росту чистого доходу, факторами-аргументами є: темп росту ВВП та рівень інфляції. В процесі були отримані прогнозні данні темпу росту чистого доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) на 2024 рік. Судячи з розрахунків, чистий дохід має зрости на 71%. Як ми бачимо, фінансовий стан підприємства буде стрімко рости і тому створення підприємства ТОВ «TOOMAN» є доцільним.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз ліквідності підприємства. URL: <http://www.finalearn.com/lifers-1141-3.html>
2. Аналіз фінансової стійкості (стабільності) підприємства. URL: https://pidruchniki.com/14420125/ekonomika/analiz_finansovoyi_stiykosti_stabilnosti_pidpriyemstva
3. Андрущак Є.М. Діагностика банкрутства українських підприємств. *Фінанси України*. 2015. № 9. С. 118-124
4. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 328 с
5. Баканов М.І., Теорія економічного аналізу: монографія. Київ. 2015. 357с
6. Барановська О.М. Аналіз фінансового стану як інструмент запобігання кризі та виведення підприємства з неї . *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2015. № 12. С. 67-75
7. Бондаренко П.В. стаття «Бутстрап-моделі у фінансових розрахунках оцінки інвестиційних портфелів» Науковий вісник Херсонського національного університету Секція 7. Гроші, Фінанси і Кредит Випуск №32, серія «Економічні науки», 2018р., 149-150 стор.
8. Варналій З. С. Мале підприємництво: основи теорії і практики: 4-те вид., стер. Київ: Товариство знання, КОО, 2015. 302с.
9. Воронич К.М. Міжнародний досвід організації малого бізнесу та можливість його впровадження в Україні. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2015. Вип. 21. С. 184—189.
10. Говорушко Т. А., Тимченко О. І. Малий бізнес: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2015. 200 с.
11. Горелик О. М. Виробничий менеджмент: прийняття та реалізація управлінських рішень. М .: КНОРУС, 2015. 272 с.

12. Гуменюк А.М. Безпека структурноінституціональної трансформації економіки регіону: теоретичні основи та прикладні аспекти: монографія. Київ : НІСД, 2015. 468 с
13. Даниленко В.А. Застосування моделей діагностики банкрутства для оцінки фінансової стійкості промислових підприємств України. *Збірник наукових праць*. 2009. Вип. 7. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu/Ekon/2009_7/09dvaeou.pdf.
14. Державний комітет статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
15. Дикань В.Л. Концепція інноваційного розвитку економіки України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2015. № 52. С. 9-20.
16. Дикань О. В. Розвиток малого бізнесу в Україні: проблеми та шляхи забезпечення. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 57. С.58-66
17. Довгальова О. В., Балабенко О. В. Управління малим бізнесом: підручник. Донецьк: Цифрова типографія, 2015. 298 с.
18. Жирко С.О. Проблеми розвитку малого та середнього підприємництва в Україні. *Національна бібліотека України* . 2015. № 1(2). 40с. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVu_2007_1%282%29__40
19. Кравчук Г. В. Внутрішні механізми фінансової стабілізації . *Фінанси України*. 2012. № 8. С. 284
20. Кредісов В. А. Організаційно-економічні форми підприємництва та проблеми його розвитку. *Національна бібліотека України* . 2015. Вип. 10. С. 7
21. Крисак А. О., Мусятовська О. С. Проблеми та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні. *Економічна наука*. 2018. №12. С. 68-73.
22. Лазоренко В.В. Методи оцінки банкрутства в аналізі фінансової стійкості підприємств сфери послуг. *Економіка та управління підприємствами*. 2018. Вип. 1 (06). С 62-65
23. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: підручник. Київ: КНТЕУ, 2015. 824 с.

24. Лукіна Ю. В. Формування та реалізація стратегії управління фінансами підприємства. *Фінанси України*. 2015. № 3. 353с.
25. Малий и средний бизнес в Украине: пути выживания URL: <http://ubr.ua/business-practice/laws-andbusiness/malyi-i-srednii-biznes-v-ukraine-putivyjivaniia-275169>
26. Мельник Л.Г. Четвёртая промышленная революция: предпосылки и содержание. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. № 9. С. 26—30.
27. Мескон М.Х., Хедуори Ф. Основы менеджмента: монографія. Київ. 2015. 704с.
28. Овдій Л.І. Оцінка інвестиційної привабливості підприємств за допомогою статистичних моделей . *Вісник Хмельницького національного університету*. 2015. № 4. С. 34-39
29. Овсійчук О. В. Удосконалення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. *Управління розвитком*. 2015. №10. С. 34 – 36.
30. Оцінка маневреності в аналізі фінансової стійкості підприємства. URL:https://pidruchniki.com/88230/menedzhment/otsinka_manevrenosti_analizi_finansovoyi_stiykosti_pidpriyemstva
31. Папп В. В. Сучасний стан і тенденції розвитку малого підприємництва в Україні . *Бізнес інформація*. 2015. №6. С. 160-164
32. Педько І. А., Власний оборотний капітал - основа міцного фінансового стану підприємства. *Бізнес Інформ*. 2015. №11. С. 136–138.
33. Перспективы экономики Украины: стратегии развития малого и среднего бизнеса. URL: <http://sesp.its.dn.ua/web/sesp/sespRU>
34. Показники фінансової стійкості і стабільності підприємства та їх оцінка. URL :<https://buklib.net/books/28029/>
35. Супрунова І.В. Проблеми та перспективи розвитку малого підприємництва. Міжнародний збірник наукових праць. 2015. Вип. 2(17). С. 320-329
36. Табінський В.А., Сімон А.П., Стасюк А.В.Деякі аспекти розвитку малого підприємництва в Україні. *Економіка і суспільство*. 2016. №2. С.36-39

37. Терещенко О. Дискримінантна модель інтегральної оцінки фінансового стану підприємства. *Економіка України*. 2015. № 8. С. 38–44.
38. Толстова А.В., Кібальчич С. Проблеми розвитку малого бізнесу в Україні. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 60. С. 55-61.
39. Філіна Г. І. Фінансування підприємств в умовах ринкової трансформації економіки: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 320 с.
40. Хілінський Ю. Як правильно збільшити статутний капітал. *Все про бухгалтерський облік*. 2015. № 76. 423с.
41. Череп О. Сучасний стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні. *Національна бібліотека України*. 2015. Вип. 1. С. 84-89. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fkd_2016_1_14